

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 19 grudnia 2023 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu, Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: sędzia Ryszard Małecki

po rozpoznaniu w dniu 19 grudnia 2023 r. w Poznaniu

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa małoletniej P. F. reprezentowanej przez matkę M. W.

przeciwko pozwanemu R. F.

o alimenty

na skutek apelacji wniesionej przez małoletnią powódkę

od wyroku Sądu Rejonowego w Trzciance

z dnia 30 listopada 2022 r.

sygn. akt III RC 124/22

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 2. w ten tylko sposób, że zasądzoną w punkcie 1. kwotę alimentów podwyższa do 1.500 zł (jeden tysiąc pięćset);

II. oddala apelację w pozostałym zakresie;

III. koszty procesu pozasądowe w instancji odwoławczej znosi wzajemnie między stronami;

IV. nieuiszczonymi kosztami sądowymi obciąża pozwanego w 1/2 i nakazuje ściągnąć od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w Poznaniu kwotę 325 zł., pozostałą kwotą tych kosztów obciążając Skarb Państwa.

Ryszard Małecki

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 30 listopada 2022 r. Sąd Rejonowy w Trzciance zasądził od pozwanego R. F. na rzecz małoletniej P. F. alimenty w kwotach po 1.050 zł miesięcznie, płatne do rąk matki powódki M. W. do 10-tego dnia każdego miesiąca z góry, z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w przypadku opóźnienia w płatności, począwszy od czerwca 2022 roku; oddalił powództwo w pozostałym zakresie; wyrokowi w punkcie 1 nadał rygor natychmiastowej wykonalności; nie obciążył stron kosztami sądowymi i zniósł wzajemnie koszty pozasądowe.

Apelację od tego wyroku wywiodła małoletnia powódka, zaskarżając powyższy wyrok w części, tj. w zakresie, w jakim Sąd oddalił powództwo ponad kwotę 1050,00 złotych miesięcznie.

Powódka zarzuciła Sądowi Rejonowemu:

1. naruszenie przepisów postępowania, mające istotny wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj. art. 233 § 1 kpc poprzez:

a) brak wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego w postaci zdjęć pozwanego dołączonych do pisma procesowego powódki z dnia 23 września 2022 roku i pominięcie w ocenie faktów dotyczących stylu życia pozwanego w konsekwencji nieuwzględnienie zasady równej stopy życiowej dziecka i rodzica, w kontekście wysokiego poziomu życia pozwanego,

b) brak wszechstronnej oceny zeznań pozwanego w kontekście przedłożonej przez niego historii rachunku bankowego poprzez brak oceny i prawidłowego wyliczenia wszystkich dochodów uzyskiwanych przez pozwanego i w konsekwencji zaniechanie ustalenia prawidłowych możliwości zarobkowych pozwanego, które zgodnie ze zgromadzonym w sprawie materiałem dowodowym oscylują wokół równowartości kwoty 14.500,00 złotych miesięcznie,

c) brak wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego, tj. zeznań matki powódki i pominięcie w wyliczeniu kosztów utrzymania dziecka pełnej wysokości kwot deklarowanych wydatków na rozrywkę, wyżywienie, zabawki, paliwo, wyjazdy wakacyjne przy uznaniu jej zeznań za wiarygodne w całości.

2. Błąd w ustaleniach faktycznych, polegający na ustaleniu, że koszty utrzymania małoletniej powódki wynoszą 1350-1400 złotych, podczas gdy usprawiedliwione koszty utrzymania dziecka oscylują wokół kwoty 2600,00 złotych,

3. Naruszenie prawa materialnego, tj. art. 135 § 1 kro poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i zaniechanie ustalenia, że w zakresie usprawiedliwionych potrzeb uprawnionego mieszczą się koszty przeznaczane przez matkę dziecka na spłatę kredytu hipotecznego.

Mając na uwadze powyższe zarzuty, powódka wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku poprzez:

1. zasądzenie od pozwanego R. F. na rzecz małoletniej P. F. alimentów w kwocie po 2.000,00 złotych (słownie: dwa tysiące złotych) miesięcznie płatnych do rąk matki powódki M. W. do 10-tego dnia każdego miesiąca z góry wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie w przypadku opóźnienia w płatności, począwszy od czerwca 2022 roku,

2. zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu przed Sądem I instancji według norm przepisanych,

Nadto, powódka wniosła o zasądzenie od pozwanego na rzecz powódki zwrotu kosztów zastępstwa adwokackiego w postępowaniu przed Sądem II instancji według norm przepisanych.

W odpowiedzi na apelację pozwany wniósł o jej oddalenie i obciążenie powódki kosztami postępowania apelacyjnego.

W piśmie z dnia 6 listopada 2023 r. powódka zaktualizowała okoliczności dotyczące jej usprawiedliwionych potrzeb.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja okazała się częściowo zasadna.

Sąd Rejonowy co do zasady prawidłowo ustalił stan faktyczny i na jego kanwie poczynił rozważania zasługujące na aprobatę z uwzględnieniem poniższych uwag.

Sąd Okręgowy uwzględnił stanowisko apelującej zawarte w piśmie z dnia 6 listopada 2023 r., aktualizujące informacje o aktualnych potrzebach małoletniej powódki (nie zostało ono zakwestionowane przez pozwanego), nie akceptując jednak w pełni wyrażonego tam postulatu o włączenie w pełni wymienionych tam wydatków w poczet usprawiedliwionych potrzeb powódki właściwych dla wymiaru obowiązku alimentacyjnego pozwanego.

W pierwszej kolejności Sąd Okręgowy zauważa, że usprawiedliwione potrzeby dziecka należy każdorazowo ustalać przez pryzmat zasady równej stopy życiowej – są one wypadkową możliwości zarobkowych obojga rodziców, z natury

rzeczy możliwa jest sytuacja, w której z uwagi na ograniczone możliwości zarobkowe rodziców dziecka część jego potrzeb nie będzie zaspokajana. Koszty te ustala się na przeciętnym poziomie, szacując koszt utrzymania dziecka w skali miesiąca, każdorazowo jest to więc pewna prognoza oparta na szacowaniu wydatków na dziecko na przyszłość.

Po pierwsze więc, należało ustalić możliwości zarobkowe obojga rodziców powódki, a w szczególności pozwanego, którego w większym zakresie obciąża finansowy wymiar alimentacji córki.

Słusznie Sąd Rejonowy uznał za nie do końca wiarygodne zeznania pozwanego w kwestii wszystkich uzyskiwanych przez niego dochodów. Pozwany nie potrafił wytłumaczyć w sposób przekonujący regularnych operacji na jego rachunku bankowym rzędu przeciętnie ok 400 Euro miesięcznie. Brak wiarygodności pozwanego w tym zakresie przemawia na jego niekorzyść i skutkować winien ustaleniem jego możliwości zarobkowych na wyższym poziomie niż to ustalił Sąd Rejonowy – z uwzględnieniem wskazanych wpływów na konto. Przedstawiając swoją sytuację w sposób niewiarygodny pozwany naraził się na czynienie przez Sąd ustaleń co do jego możliwości zarobkowych w oparciu o wskazane informacje o wpływach na rachunek bankowy. Należało zatem założyć, że pozwany uzyskuje średni miesięczny dochód na poziomie ok. 2.500 Euro netto. Z oczywistych względów dochodu pozwanego nie można przeliczać na polską walutę, skoro pozwany musi ponosić jego koszty utrzymania w Holandii wg cen tam obowiązujących. Niezależnie od tego, należało uwzględnić fakt, że pozwany spłaca kredyt w kwocie 1.500 zł miesięcznie, który to wydatek ustępuje pierwszeństwa przed obowiązkiem alimentacyjnym pozwanego. Z kolei matka powódki uzyskuje dochód w kwocie 4.700 zł netto.

W tym kontekście ustalenia Sądu Rejonowego co do kosztów utrzymania małoletniej powódki są częściowo prawidłowe, jednak nie uwzględniają w pełni jej potrzeb zważywszy na możliwości zarobkowe rodziców powódki.

Z tego względu Sąd Okręgowy skorygował wysokość usprawiedliwionych wydatków na powódkę ustaloną przez Sąd Rejonowy i uznał, że na koszty te składają się:

- wyżywienie – 680 zł (280 zł w szkole i 400 zł poza szkołą i weekendy)
- 300 zł udział w kosztach mieszkania
- paliwo – 50 zł
- odzież, obuwie – 150 zł
- środki czystości, kosmetyki – 100 zł
- wydatki szkolne, pomoce naukowe – 276 zł
- wakacje, wyjazdy weekendowe – 125 zł
- leki alergiczne – 80 zł
- witaminy 60 zł
- kieszonkowe – 50 zł
- stomatolog – 33 zł
- organizacja imprez – 55 zł

Nie podlegały wliczeniu do kosztów utrzymania powódki wydatki matki powódki na spłatę kredytu zaciągniętego na remont przedmiotu własności jej rodziców – kredyt ten służy wzbogaceniu rodziców powódki i choć był związany z potrzebami mieszkaniowymi powódki i jej matki nie stanowi kosztu bieżącego utrzymania powódki.

Sąd Okręgowy wskazuje, że świadczenie 500+ nie podlega uwzględnieniu przy ustalaniu wysokości świadczenia alimentacyjnego, jednak kwota ta winna być wydatkowana na ponadstandardowe potrzeby dziecka (zajęcia dodatkowe sportowe lub językowe, organizacja imprez dla dzieci, rozrywka).

Usprawiedliwione potrzeby powódki kształtują się więc na poziomie wymagającym wydatkowania na nie miesięcznie kwoty ok. 1.900 – 2.000 zł.

Małoletnia powódka wymaga osobistych starań o jej wychowanie w postaci bieżącej opieki i wsparcie to uzyskuje od matki, pozwany utrzymuje stały kontakt z córką, nawet zaś przy założeniu regularnych kontaktów, matka pozostaje pierwszoplanowym opiekunem i udział pozwanego w osobistych staraniach o wychowanie dziecka jest mniejszy niż matki powódki. Z tego względu pozwany ma obowiązek partycypować finansowo w zaspokojeniu potrzeb dziecka w wyższym stopniu niż matka – w ocenie Sadu Okręgowego w granicach 70%.

Dochody pozwanego i struktura wydatków obejmująca m.in. wspomnianą spłatę kredytu ustępującego pierwszeństwa przed zobowiązaniem alimentacyjnym pozwalają na zaspokajanie potrzeb małoletniej powódki na poziomie 1.500 zł miesięcznie.

W tym stanie rzeczy zaskarżony wyrok podlegał częściowej zmianie na podstawie art. 386 § 1 kpc. przez zmianę rozstrzygnięcia o częściowym oddaleniu powództwa zawartego w punkcie 2. zaskarżonego wyroku i podwyższenie kwoty zasądzonej w punkcie 1., a w pozostałym zakresie apelacja podlegała oddaleniu na podstawie art. 385 kpc.

Koszty procesu w instancji odwoławczej podlegały dyspozycji art. 100 kpc. – obie strony uległy sobie wzajemnie w połowie, stąd koszty pozasądowe podlegały wzajemnemu zniesieniu, a nieuiszczonymi kosztami sądowymi w postaci opłaty od apelacji, od obowiązku której powódka była zwolniona, należało w połowie obciążyć pozwanego, a w połowie Skarb Państwa na podstawie art. 113 ust. 1 ksc.

Ryszard Małecki